

MATEMATYCZNE PODSTAWY KOGNITYWISTYKI

ZAGADNIENIA NA ZALICZENIE WYKŁADU 2018/2019

DOROTA LESZCZYŃSKA-JASION, JERZY POGONOWSKI
Zakład Logiki i Kognitywistyki UAM

Zagadnienia do Zapamiętania-Ze-Zrozumieniem (ZZZ) podawane były na końcu każdej prezentacji. Proponujemy słuchaczom zwrócenie szczególnej uwagi na następujące definicje, typy zadań oraz dowody twierdzeń:

1 Definicje

1. Operacje na zbiorach: suma, iloczyn, różnica, dopełnienie, różnica symetryczna, produkt kartezjański.
2. Własności relacji dwuargumentowych: zwrotność, przeciwzwrotność, symetria, asymetria, antysymetria, przechodniość, euklidesowość, spójność, serialność.
3. Relacja równoważności, klasa abstrakcji elementu x względem relacji R , zbiór ilorazowy X/R . Definicja i przykład.
4. Operacje na relacjach binarnych: konwers, złożenie. Definicja i przykład.
5. Funkcja ze zbioru X w zbiór Y , iniekcja ze zbioru X w zbiór Y , surjekcja ze zbioru X na zbiór Y , bijekcja ze zbioru X na zbiór Y , ciąg nieskończony.
6. Zbiory równoliczne, zbiór nieskończony w sensie Dedekinda, zbiór przeliczalny, zbiór nieprzeliczalny. Definicja i przykład.
7. Ciąg ograniczony. Definicja i przykład.
8. Wzór dwumianowy Newtona.
9. Prawdopodobieństwo zdarzeń w skończonej przestrzeni probabilistycznej, prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia A pod warunkiem, że zaszło zdarzenie B .
10. Relacja częściowego porządku, relacja liniowego porządku, łańcuch, antyłańcuch, porządek dyskretny, porządek gęsty, izomorfizm zbiorów częściowo uporządkowanych.

11. Element najmniejszy, minimalny, największy, maksymalny w zbiorze częściowo uporządkowanym. Definicja i przykład.
12. Zbiór dobrze uporządkowany. Definicja i przykład.
13. Algebra. Podaj przykład algebry. Działanie przemienne, działanie łączne, element neutralny dla działania, element odwrotny (dla x względem \circ), homomorfizm struktur, izomorfizm struktur, kongruencja.
14. Aksjomat ciągłości.
15. Ciąg zbieżny do liczby g . Ciąg rozbieżny, ciąg rozbieżny do granicy niewłaściwej.
16. Ciąg spełniający warunek Cauchy'ego (ciąg Cauchy'ego).
17. Granica funkcji w punkcie: definicja Cauchy'ego, definicja Heinego.
18. Ciągłość funkcji w punkcie: definicja Cauchy'ego, definicja Heinego.
19. Ciągłość funkcji w zbiorze, jednostajna ciągłość funkcji w zbiorze.
20. Przestrzeń z metryką euklidesową, przestrzeń metryczna, metryka taksówkowa.
21. Iloraz różnicowy funkcji, pochodna funkcji w punkcie.
22. Opisz interpretację geometryczną / mechaniczną pochodnej funkcji.
23. Wzory na pochodne funkcji:

$(x^n)' = n \cdot x^{n-1}$	$(\frac{1}{x^n})' = -\frac{n}{x^{n+1}}$
$(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$	$(\frac{1}{x})' = -\frac{1}{x^2}$
$(\sin x)' = \cos x$	$(\cos x)' = -\sin x$
$(\operatorname{tg} x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$	$(\operatorname{ctg} x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$
$(a^x)' = a^x \cdot \ln a$	$(e^x)' = e^x$
$(\log_a x)' = \frac{1}{x \ln a}$	$(\ln x)' = \frac{1}{x}$

24. Pochodna: sumy / różnicy / iloczynu / ilorazu / złożenia funkcji / funkcji odwrotnej.
25. Ekstremum lokalne funkcji.

2 Typy zadań

1. Pokaż, że podana zależność nie jest prawem rachunku zbiorów.
2. Wyznacz $\wp(\wp(X))$ dla podanego zbioru X .
3. Sporządź diagram, pokazujący między którymi elementami danego zbioru zachodzi podana relacja.
4. Sprawdź, czy podana relacja ma wybrane własności.
5. Oblicz granicę ciągu o podanym wyrazie ogólnym.
6. Znajdź rozwinięcie $(a + b)^7$.
7. Podaj tabelkę działania określonego na danym skończonym zbiorze.
8. Oblicz drugą pochodną podanej funkcji.

3 Dowody

1. Korzystając z definicji $(x, y) = \{\{x\}, \{x, y\}\}$, udowodnij, że $(a, b) = (c, d)$ wtedy i tylko wtedy, gdy $a = c$ oraz $b = d$.
2. Udowodnij przez indukcję matematyczną, że jeśli X jest zbiorem skończonym o n elementach, to zbiór potęgowy $\wp(X)$ ma 2^n elementów.
3. Udowodnij, że zbiór wszystkich liczb pierwszych nie jest skończony.
4. Udowodnij, że jeśli R jest relacją równoważności na zbiorze X , to dla dowolnych $x, y \in X$: xRy wtedy i tylko wtedy, gdy $[x]_R = [y]_R$.
5. Udowodnij, że żaden zbiór nie jest równoliczny z rodziną wszystkich swoich podzbiorów.
6. Udowodnij Lemat Königa.
7. Udowodnij przez indukcję matematyczną nierówność Bernoulliego:

$$(1 + d)^n \geq 1 + n \cdot d$$

8. Udowodnij, że $(f \cdot g)' = f' \cdot g + f \cdot g'$ dla dowolnych funkcji f oraz g .